

Poštni Glasnik

Letnik XI. V Ljubljani, dne 15. maja 1931. 10. štev.

Pred gradnjo poštnega doma.

Kakor je zadruga »Poštni dom« lani spremljala skozi vse poslovno leto neverjetna smola — vsaka započeta akcija se je v kaži ponesrečila —, tako se je letošnje poslovno leto porodilo pod srečno zvezdo in ima naša zadruga že v teh mesecih letošnjega leta zaznamovati lepe uspehe, ki vzbujajo upravičeno upanje, da se s hitrimi koraki bližamo našemu smotru: zgradbi lastnega doma.

Že na zuna se je pokazalo novo načelstvo »Poštnega doma« v novi sestavi, da je takoj vse članstvo začutilo, da je prišel v zadrugo Poštni dom nov duh, sveže moči in odlični delavci. Na zadnjem obnem zboru so bili izvoljeni v načelstvo in nadzorstvo »Poštnega doma« visoki uradniki direkcije in izkušeni gospodarski strokovnjaki. Eni kakor drugi bi ne bili sprejeli te funkcije, ako bi ne bili uverjeni o potrebosti, idealni zamisli in realnosti smotra, ki si ga je bila zastavila zadruga »Poštni dom« ob ustanovitvi. Po dolgih letih so v vodstvu te zadruge zopet zbrane vse kategorije in skupine p. t. t. uslužbencev, ki se v nesebičnem prizadevanju in idealnem tekmovanju trudijo, da čim prej in čim boljše izpolnijo na obnem zboru zaupano jim častno dolžnost, postaviti s pomočjo vsega p. t. t. osebja dravske p. t. direkcije v Ljubljani poštni dom kot trajen spomenik vsega poštnega stanu.

Druga velika zamisel je bila, da je zadnji občni zbor sklenil, razpisati 1000 obveznic 4-odstotnega notranjega posojila po 500 dinarjev v skupnem znesku 500.000 dinarjev. Brez zadolžitve ne bomo slovenski poštari nikoli postavili svojega doma, to je gotovo. Ako bi hoteli zidati do kraja z lastnim denarjem, bi se z nalaganjem obresti od nabrane glavnice, z dohodki od trafike in z malenkostnimi drugimi prispevki, šele v 20. letih nabralo toliko denarja, da bi mogli zgraditi dom in ga opremiti vsega z lastnim denarjem. Tega pa gotovo nihče ne pričakuje in ne želi, da bi prišlo šele po letu 1950. do gradnje poštnega doma v Ljubljani.

Kakor hitro pa zidamo prej, moramo zidati s pomočjo tujega kapitala, to se pravi: moramo se zadolžiti. Tu pa gre za to, da dobimo čim cenejše posojilo in pod čim ugodnejšimi pogoji. Nobena nevarnost in nikakrni riziko namreč ni, zidati na dolg (kdo pa danes ne gradi na dolg?), odvisno je le od tega, da dobimo potrebni kapital pod takimi pogoji in obrestmi, da se bo hiša rentirala, to je, da bo vsaj toliko donasala, kolikor bomo morali plačevati za obresti in amortizacijo.

Potrebujemo torej cenen kredit. Zato smo rekli: manjkajočo vsoto lahko posodimo poštari sami, na ta način, da podpiše p. t. t. osebje samo za pol milijona dinarjev v 10 letih izplačljivega notranjega posojila proti 4% obrestim, drugega pol milijona pa lahko posodijo na ugodnih obrestih ustanove in organizacije p. t. t. uslužbencev.

Zasledujoč ta smoter, je zadruga »Poštni dom« razpisala notranje posojilo. Rok za podpisovanje je pričel dne 1. aprila 1931 in trajal do 1. aprila 1934. Ker je pri takih stvareh odločilen začetek, bi moralo biti do danes podpisanih že polovica obveznic, torej 500 ali za 250.000 Din. V tem pogledu se naša pričakovanja niso izpolnila, ker je v res-

nici podpisanih doslej šele 330 obveznic v znesku 165.000 Din, torej šele tretjina.

Kako to, da smo se v svojih računih tako daleč zmotili? Zato, ker je meščansko poštarsstvo pustilo zadrugo Poštni dom na cedilu! Osebe iz Ljubljane, Maribora in Celja do danes ni storilo svoje dolžnosti! Osebe pri poštah v Ljubljani bi morale domalega vse podpisati posojilo, saj bo stal poštni dom skozi stoletja v sredi Ljubljane. Žal, je do danes razumelo svojo nalogo od p. t. t. osebja v Ljubljani v pohvalni meri samo višje uradništvo pri direkciji (prejšnja I. kategorija) ter pošti Ljubljana 2 in Ljubljana 3. Glavna ljubljanska pošta pa — razen častnih izjem — pasivno spremlja gigantski boj slovenskih poštarijev, kako bi čim prej postavili v Ljubljani svoj dom! Menda vendar ne bo ostalo pri tej sramoti? Upamo in apeliramo na vse p. t. t. osebje pošte Ljubljana 1, da naj se zdravi iz apatije ter prisloži na pomoč, da se bomo kmalu skupno veselili skupne zmage.

Sto izgovorov je, pa jih še pet ne drži. Kar je mogoče pri enih, je mogoče tudi pri drugih. Toda kakšna razlika na eni in na drugi strani! Na eni strani se blešče pošte, pri katerih so podpisali obveznice vsi ali vsaj večina: Brežice, Domžale, Grobelno, Litija, Ljubljana 2, Ljubljana 3, Lož, Kamnik, Konjice, Krško, Murska Sobota, Prevalje, Radovljica, Rakek, Slatina Radenci, Slovenj Gradec, Sv. Lenart v Slov. goricah, Vrhnika, Žalec in še kopica manjših pošt in pogodbenih pošt, katere je treba še posebej pohvaliti.

Na drugi strani pa so temne točke, ki nam grenijo veselje pri delu za zgradbo poštnega doma. Velike pošte, ki se doslej ne zmenijo za plemenito namero Poštnega doma, so poleg pošte Ljubljana 1 še pošte... Pa ne! Potrpimo z grajo, kolikor mogoče dolgo; saj vsak dan spoti in z novim zaupanjem pričakujemo, da pridejo podpisane prijave od njih državnih pošt I., II. in III. reda, katere so se doslej zadržale tako, kakor da se govori o bogve čem mezanimivem, a ne o domu poštarijev.

Kaj naj si mislimo, če so podpisali obveznice notranjega posojila siromašni, a idealni in zavedni pogodbeni poštari s svojim malenkostnimi plačicami, niso pa podpisali uradniki VI. in VII. položajne skupine, ki imajo toliko plače na teden, kakor oni na mesec? Kaj naj si mislimo, če povemo tu javno, da sta podpisala obveznice za ljubljanski poštni dom tov. Hrašovec Alojzij, uradnik pošte Subotica 2 in tov. Uršič Slavka, uradnica pošte Stara Pazova, niso pa podpisali ljubljanski poštni uradniki in uradnice. Ne moremo si misliti drugega, nego da živi v majhnih in siromašnih, in pa v daleč od domovine službujočih tovarišicah in tovariših še oni idealizem in požrtvovalnost, ki sta bila in sta še temeljni kamen vsake velike zgradbe, a da je ta plemeniti idealizem in altruizem precej umrl in zamrl pri tovarišicah in tovariših, kateri so vsekakor prej poklicani, da pomagajo graditi naš poštni dom, nego slabo nagrajeni pogodbeni poštari in tovariši, ki morajo službovati daleč stran od Ljubljane.

Nadaljnja svetla točka v tekočem poslovnem letu zadruge »Poštni dom« so letošnji občni zbori poštarskih ustanov in organizacij. Društvo »Dobrota« je sklenilo, da bo

posodilo »Poštnemu domu« 200.000 Din, kakor hitro začne z gradnjo. Gospodarska zadruga v Ljubljani je izjavila na obnem zboru, da Poštni dom lahko s sigurnostjo računa na to, da ji bo ob potrebi priskočila na pomoč s čim večjim posojilom. Oblastna organizacija p. t. t. uslužbencev je pa takisto na svoji glavni skupščini sklenila, da odstopi vso svojo razpoložljivo imovino »Poštnemu domu«, kadar začne graditi.

Z vsem tem smo lahko zadovoljni. Če ne odpove osebe, katero ni doslej v važnih trenutkih nikoli odpovedalo, potem lahko najamemo 800 tisoč do milijon dinarjev posojila proti ceneni obrestim, ki jih bomo zlahka plačevali, ker bo hiša mnogo več nesla. Poleg tega započne zadruga »Poštni dom« akcijo, da dobimo vsaj pol milijona dinarjev posojila od poštne hranilnice proti 4%, ki bi se združili z garancijo in amortizacijo na kakih 7 do 8%, kar je še vedno zelo ugodno, ker se lahko računa, da se bo hiša obrestovala z 10 odstotki. Res, da sedanje razmere ne bodo večno trajale, pa saj tudi naš dolg ne bo večni, ker se bo amortiziral in bo v 15—20 letih ves izplačan. Torej v toliko letih, kolikor časa bi morali drugače šele nabirati kapital, da bi zgradili dom popolnoma z lastnim denarjem. Toda to bi bilo nespametno gospodarstvo, ker drugače teh 15—20 let že lahko uživamo svoj dom, pa bo ravno tako enkrat plačan.

Na koncu pa še ena razveseljiva novica: kmetijsko ministrstvo je dovolilo Poštnemu domu loterijo za 20.000 srečk v vrednosti 200.000 Din in s 600 dobitki. To dovoljenje, ki ga je Poštni dom že nekaj let zaman prosil, se je letos po zaslugi g. ministra Puclja posrečilo, in Poštni dom si obeta od te loterije, ki bo izvečena brezpogojno dne 1. decembra t. l., znatnega gmotnega uspeha. Podrobnejša poudčila in pogoje o loteriji objavimo prihodnjič, prosimo pa že zdaj vse p. t. t. osebje, da bo čim najbolj aktivno sodelovalo pri propagandi in razprodaji srečk za prvo poštarsko loterijo. Zakaj prodati moramo vse srečke do zadnjega komada, drugače nismo zeli in nišmo dorasli visoki nalogi, ki smo si jo bili nadeli ob ustanovitvi naše zadruge.

Po vseh teh uspehih se je odločilo načelstvo zadruge »Poštni dom«, da preneha s cincanjem in zavlačevanjem od leta do leta in da preide naravnost, brez vseli ovinkov in brez vsakega povpraševanja vremenjskih prerokov, na pot, ki pelje direktno k cilju: napravlo je idejno skico za bodoči poštni dom, razpisalo natečaj za osnutke doma in sklenilo: jeseni začnemo graditi na Dunajski cesti v Ljubljani poštni dom!

Zdaj pa Bog in sreča junaška!

Do jeseni se mora število obveznic notranjega posojila podvojiti, pa bomo imeli z že zbranim kapitalom, s posojili »Dobrote« in drugih poštinskih organizacij ter z dobičkom od loterije — zbran cel milijon! Kdor pa s tolikim kapitalom ne začne zidati, ta nikoli ne bo zidal, ker tak je »cagovec«, tak pa še ni nikoli... itd.

Vse pa je odvisno od slovenskih poštarijev! Zdaj je prišel odločilni trenutek! Ne pokazimo se majhne zdaj, ko je napočil tako dolgo pričakovani veliki dan!

**Podpisujte notranje posojilo
Poštnega doma!**

Jos. Štukelj:

O osebni pokojnini.

V zadnji številki je bilo opisano, katere službe in kedar se priznavajo za pokojnino. Sedaj pa nastane vprašanje, kolika je moja pokojnina, ako sem dosegel pravico do pokojnine in grem na ta ali oni način v pokoj? Pri določitvi pokojnine igra odločilno vlogo:

- I. pokojninska osnova in
- II. odstotki, po katerih se odmeri pokojnina.

I.

Osnova (temelj), od katere se odmerja pokojninski užitek, je pri uradnikih plača (odnosno periodični povišek) in položajna doklada (§ 120), pri zvanikih in služiteljih pa samo plača (odnosno periodični povišek), ker položajne doklade nimajo. Mišljena je v obeh primerih plača, pri uradnikih tudi položajna doklada, ki se jim je kot aktivnim ob času upokojitve izplačevala.

Od teh prejemkov dobi uslužbenec p. upokojitvi oni odstotek, ki mu gre po letih, priznanih za pokojnino, in po starosti.

Glede položajne doklade ima zakon posebna določila tako glede tega, kedar sploh pride v pokojninsko osnovo, tako tudi glede odstotkov, ki se priznavajo v osebno pokojnino. Pravica do osebne pokojnine se dobi, kakor smo videli v zadnjem članku, po 10 letih efektivne službe, pravica, da pride tudi položajna doklada v pokojninsko osnovo, pa se dobi šele po 20 letih efektivne službe (§ 120). Komur se torej prizna pri upokojitvi manj nego 20 let efektivne službe za pokojnino, temu se položajna doklada pri odmeri pokojninskih užitkov prav nič ne upošteva. O tem pa še pozneje.

Pokojninske prejemke sestavlja razen plače in (eventualno) položajne doklade, še osebna draginjska doklada, ki se odmeri (§ 127) z istimi odstotki, kakor plača (ne položajna doklada) in rodbinska draginjska doklada, ki znaša — kakor za aktivne — fiksno po 150 Din za člana (ženo in otroke) brez ozira na število let, ki se komu priznavajo za pokojnino.

V pokojninsko osnovo se računa tistim, ki so bili na dan 1. aprila 1931 že v službi, še (§ 259):

a) razlika med prejšnjo osnovno in položajno plačo in sedanjo (položajno) plačo, ako je ta manjša od prejšnje (mesečne) osnovne in položajne plače;

b) razlika med prejšnjo specialno doklado in sedanjo položajno doklado, ako je ta manjša od prejšnje doklade.

Ker so imeli med poštnimi uslužbenci samo uradniki I. kategorije specialne doklade, pride ta razlika v poštev samo pri uslužbencih, ki so razporejeni od VIII. položajne skupine navzgor (torej prejšnja I. kategorija).

Ti razliki pripadajo uslužbencem, dokler z napredovanjem v višje skupine ali periodične poviške ne dosežejo višine prejšnje osnovne in položajne plače, odnosno specialne doklade. Kdor bo upokojen v času, ko bo užival to razliko, temu se bo razlika vzela tudi v pokojninsko osnovo (§ 259 (3)). Ti razliki delita isto usodo, kakor njim ustrezajoči del pokojninske osnove. To se pravi: razlika na plači se odmeri med pokojninski užitek pod istimi pogoji in z istim odstotkom kakor plača, razlika na položajni dokladi pa pod istim pogojem (najmanj 20 let efektivne službe!) in z istim odstotkom kakor položajna doklada sama. To v zakonu sicer ni omenjeno, toda ne more biti nobenega dvoma, da ne bi bilo tako.

Jasno pa je iz besedila zakona, da se ti dve razliki upoštevati samo za osebno, ne pa tudi za rodbinsko pokojnino (§ 259 (3)).

Znano določilo finančnih zakonov in zakona od 30. julija 1929, da se uslužbencem, ki ob upokojitvi še niso eno leto v polo-

žajni skupini (ki se upokoje, preden poteče eno leto od zadnjega napredovanja v višjo skupino), odmeri pokojnina po prejšnji (nižji) skupini (bilo je nekaj izjem), je novi uradniški zakon v § 332 izrečno razveljavil.

Nekaj podobnega, toda samo za nekaj mesecev, bo nastalo tedaj in za tiste uslužbenke, ki bodo v bodoče napredovali v višjo skupino ali pa dobili periodično povišico in bodo upokojeni, preden bo preteklo eno leto od napredovanja.

Po § 263 u. z. ostanejo namreč uslužbenecem, ki bodo od sedaj naprej napredovali, eno leto še stari prejemki, prva razlika po enem letu pa gre v pokojninski fond (§ 263 (3) in § 134, točka 2). Če bo tak uslužbenec upokojen pred potekom 13 mesecev od zadnjega napredovanja, mu bodo pokojninski užitki odmerjeni:

1.) po prejemkih, ki se mu faktično izplačujejo, ne pa po skupini ali povišici, za katero že ima dekret, in

2.) po tej višji skupini ali povišici, s pristavkom, da mu gredo ti prejemki šele z onim mesecem, ko preteče eno leto, odnosno 13 mesecev od zadnjega napredovanja. Taki uslužbenec bodo torej blagodatni napredovanja deležni šele v pokoju.

II.

Koliki del, odnosno odstotek, pokojninske osnove mi pripada kot pokojninski užitek? Dočim so stari zakoni enostavno navajali: za prvih 10 let službe gre 50%, vsako nadaljnje leto po 2 odstotka, ali za pol leta 1 odstotek itd., določa novi zakon različne odstotke, ki jih veže na večje ali manjše število službenih let in na večjo ali manjšo starost uslužbenca.

§ 123 pravi: Civilnim državnim uslužbencem, ki izpolnjujejo pogoje iz § 113, pripada od plače (§ 127, tudi od osebne draginjske doklade) kot pokojninske osnove za prvih 10 let 50%. Za vsako nadaljnjo polovico leta, ki se šteje po § 116 za določitve količine pokojnine, jim pripada po 0.90%. Če pa se upokoji državni uslužbenec pred dovršenim 50. letom starosti ali pred dovršenimi službenimi leti, mu pripada od plače (in osebne draginjske doklade) kot pokojninske osnove za vsako nadaljnjo polovico leta:

če ni dovršil 15 službenih let ali 35 let starosti, 0.50%;

če ni dovršil 20 službenih let ali 40 let starosti, 0.60%;

če ni dovršil 25 službenih let ali 45 let starosti, 0.70%;

če ni dovršil 30 službenih let ali 50 let starosti, 0.80%.

Vendar osebna pokojnina ne more biti nikdar večja kakor 95% pokojninske osnove (123 (3)), tako da prejema tudi uslužbenec, ki se upokoji, potem ko je dovršil 35 let službe in je star preko 50 let, kot pokojnino za 5% manjšo plačo (položajno doklado) in osebno draginjsko doklado, kakor pa jo je prejemal kot aktiven.

Iz vseh pokojninskih določil se vidi namen zakonodajalca, preprečiti ali vsaj otežiti, da bi šli v pokoj uslužbenci, ki imajo še malo službenih let, ali pa jih starost ne sili v pokoj. Zato je v § 104, točki 13, določil, da se mora uradno upokojiti šele uslužbenec, ki je dovršil 70. leto starosti, dočim je prejšnji uradniški zakon določal kot mejo že 65. leto. Zakon sicer dopušča onim, ki imajo 35 let efektivne državne službe ali 40 let službe, ki se jim računa v pokojnino, in so že prekoračili 65. leto starosti, da gredo na lastno prošnjo v pokoj, vendar bodo tisti, ki se do 65. leta še niso izčrpali v službi, baš zaradi tistih 5%, ki jih bodo manj prejemali v pokoju, ostali še nadalje v službi, prave korenine celo do 70. leta.

Določila § 123 so jasna. V pojasnilo bi navedel samo nekaj primerov:

Usluzbenec, ki gre v pokoj, ima 31 let službe, star je pa 49 let; njegova pokojnina znaša $50\% + 42 \times 0.80 = 83.60\%$. Drugi ima tudi 31 let službe, star je pa 51 let; dobi 87.80% ($50\% + 42 \times 0.90$). Tretji ima 21 let službe, star je pa tudi 51 let; njegova pokojnina znaša 69.60% ($50\% + 28 \times 0.70$) pokojninske osnove. Četrti ima 14 let službe, star je pa 43 let; dobi 54% ($50\% + 8 \times 0.50$).

Pri določitvi odstotkov se mora tedaj vzeti ona postavka, kateri ustrezajo službena leta in starost, odnosno najmanjše od obeh. Sicer pa govore primeri dovolj jasno. Vse to pa velja samo glede plače in draginjske doklade. Glede položajne doklade pa določa § 124: Od položajne doklade, ki jo je imel uradnik (zvanik in služitelj) nimajo položajne doklade ob času upokojitve, mu pripada kot pokojnina: 50% čez 20 let, 60% čez 25 let, 70% čez 30 in 95% čez 35 let službe, ki se šteje po prvem odstavku § 113. v rok za pridobitev pravice do pokojnine. Odstotki od položajne doklade se torej ne določajo po letih, ki se komu priznajo ob upokojitvi za pokojnino in po katerih se odmeri plača in osebna draginjska doklada, ki jo prejema kot upokojenec, temveč za določitve odstotkov je pri položajni dokladi merodajna samo efektivna služba.

Da pojasnim na primeru: Usluzbenec, ki gre v pokoj, ima 25½ let efektivne civilne državne službe, od leta 1914. do 1918. je bil kot državni uslužbenec mobiliziran, pred vstopom v civilno službo je služil tri leta v kadru. Star je preko 50 let. Za pokojnino se mu računa $25\frac{1}{2} + 5 + 3 = 33\frac{1}{2}$ leta ali 92.30% ($50\% + 47 \times 0.90$) pokojninske osnove (plače, pa tudi osebne draginjske doklade). Za določitve količine položajne doklade pa prihaja v poštev samo efektivna služba, torej 25½ let. Od položajne doklade mu pripada kot pokojnina samo 60%.

Na kratko še o upravnem postopku pri upokojitvah. Zakon skrbi tudi za to, da se upokojitve pospešeno rešujejo. Tako določa, da se mora prošnji tistega, ki prosi za upokojitev, ker ima 35 odnosno 40 let službe ali je 65 let star, ugoditi tekom 1 meseca (§ 109), dalje da se mora za tistega, o katerem se ugotovi, da je postal nesposoben za službo ali pa mora biti iz kakršnegakoli drugega razloga upokojen, izdati odločba o upokojitvi najdalje v roku 3 mesecev (§ 106 (2)).

Da bi se ne zavlačevala določitve količine osebne pokojnine, normira zakon, da naj se ta odmeri z istim rešenjem, s katerim se uslužbenec upokoji; če se pa upokoji s kraljevim ukazom (od VII. položajne skupine navzgor — § 103) (1), potem se mora odmeriti količina pokojnine v 15 dneh s posebnim rešenjem (§ 128).

V pokojnino se računa samo služba do dne ukaza odnosno rešenja o upokojitvi (§ 131), ne pa do dne dejanske razrešitve. Ta se pa mora itak izvršiti najdalje v enem mesecu od dne, ko dobi neposredni predstojnik obvestilo o upokojitvi (§ 111).

Za birmo slika
poštini urad-
nikom z
20% popusta

Foto Stant

Ljubljana
Kolodvorska ulica 18

Sestanek

Ljubljanskega članstva OPO.

Po dolgem presledku je sklicala OPO v soboto, dne 2. maja t. l. zopet sestanek svojega ljubljanskega članstva v hotelu Miklič. Sestanek je bil sklican pod najugodnejšimi pogoji: 1. že več ko leto dni ni bilo v Ljubljani nobenega sestanka članstva OPO; 2. bil je sklican na drugega v mesecu, ko ima vsak še kakšne dinarje; 3. bil je sklican na soboto, torej na predvečer nedelje, ko je mnogo članov službe prostih; 4. vršil se je drugi dan potem, ko smo dobili plače po novem uradniškem zakonu in je večina p. t. t. osebja dobila nekaj stotakov več plače, kakor prejšnje mesce; 5. predsednik se je vrnil iz Beograda, kjer se je mudil zaradi usode obstoja naše organizacije. Ugodnejšega momenta si torej za javni sestanek članstva stanovske organizacije ni mogoče zamisliti.

Toda vse to je bilo brez učinka. Ljubljanski poštari — prednost imajo seveda poštari — se ne prime nobena beseda več, ne lepa ne grda, pa jih za to ni bilo na sestanku. Mislili smo, da bo dvorana mnogo prepolna, da bo prišlo 200 ljudi, pa jih še 50 ni bilo. Ko bi ne bilo direktorja in delegatov posameznih poštarskih društev in ustanov, ki so prišli kot dobrodošli gostje na sestanek, dvomimo, da bi bilo kaj nad 20 tovarišic in tovarišev od sedem ljubljanskih pošt, ki imajo okrog 400 uslužbencev.

Dokler ni urejeno vprašanje zakonite poštarske organizacije, nečemo razmišljati o neverjetnem mitvu ljubljanskega članstva. Ne zanima se ne za delovanje svoje lastne organizacije, ne za poštini dom. Če se pa razčisti vprašanje stanovske organizacije p. t. t. uslužbencev v tistem smislu, kakor zahteva in pričakuje naša organizacija, potem bo treba razčistiti in prerešati ljubljansko p. t. t. uslužbenstvo.

Zato ni čuda, da se je predsednik OPO tov. Čampa omejil v svojem govoru samo na najbitvenejše točke iz svojega zadnjega potovanja v Beograd. Mnogokaj je povedal, mnogokaj je zamolčal, o čemer se danes še ne more javno razpravljati, ker prilike niso dozorele. Vsekakor pa se sme naglasiti, da stoji stvar za oblastno organizacijo in vobče za novo edinstveno organizacijo, kakršno mi že od nekdaj zahtevamo, prav dobro.

Delegacija predsednikov vseh oblastnih organizacij se je zanimala pred vsem za tolmačenje § 76. uradniškega zakona v smislu popolnega zedinjenja vseh p. t. t. uslužbencev v kraljevini Jugoslaviji. Pri tej svoji glavni nalogi je naletela na nepričakovane ovire pri samem Savezu p. t. t. uslužbencev v Beogradu, ki odreka po 12. letih sodelovanja in soddločanja oblastnim organizacijam vse pravice. Pri vseh drugih faktorjih, tako zlasti v ministrstvih prometa in pravde pa je naletela na popolno umevanje.

Upamo, da bomo mogli v prihodnji številki o tem kaj več poročati.

Strokovna posvetovalnica.

DOKLADA ZA OTROKE PO 16. LETU

Vprašanje. (J. S.): Po § 27. uradniškega zakona znaša rodbinska doklada za ženo in vsakega otroka po 150 Din mesečno. Zakon ne omenja nobene razlike ali omejitve, vendar je direkcija likvidirala za april in maj t. l. za nepreskrbljene otroke, ki ne obiskujejo šole, samo po 80 Din mesečne doklade. Po mojem mnenju to ni pravilno.

Odgovor: Če citate zakon še od § 27. naprej, naletite takoj v § 28. na določbo, da predpiše finančni minister pogoje, ob katerih se pridobiva ali izgublja pravica do osebne ali rodbinske draginjske doklade. Kaj pa določaj, dokler finančni minister ne izda te uredbe? Tudi za ta čas je v zakonu predvideno, in sicer v § 161, ki pravi: »Dokler se ne izda uredba, omenjena v § 28, veljajo glade pogojev, po katerih se pridobiva ali izgublja pravice do osebne in rodbinske draginjske doklade, dosedanjih predpisov.« — Kakšni pa so dosedanjí predpisi? V tem pogledu prideta v poštev čl. 41. prejšnjega uradniškega zakona iz l. 1923, ki pravi: »Doklada za otroka znaša do polnih 6 let 360, do polnih 12 let 600, nadalje pa 960 Din na leto«, in pa čl. 10. uredbe o draginjskih dokladah (glej P. T. Vesnik 11-1924, stran 319), po katerem razlika med doklado za otroka po čl. 41. uradniškega zakona in med čl. 8. uredbe o draginjskih dokladah (po katerem znaša doklada za otroka 150 Din), ne pripada za onega otroka, ki je že navršil 16 let, pa še več ne šola. Zato Vam pripada v smislu § 261 u. z., t. j. dokler ne izda finančni minister nove uredbe o draginjskih dokladah, samo ono, kar Vam priznava čl. 41. prejšnjega uradniškega zakona, ker po uredbi iz leta 1924 nimate za svojega nad 16 let starega otroka-nedijaka več pravice do polne rodbinske doklade. Za enkrat Vam gre torej samo 960 Din na leto, kar znese 80 Din na mesec. Tako vsaj tolmačijo vsa upravna oblastva v Ljubljani, pa tudi poština direkcija. Ni pa izključeno, da imate Vi prav in da je v § 27. u. z. omenjena doklada fiksna in nedeljiva. V tem primeru boste dobili razliko naknadno izplačano.

KOLKOVANJE BRZOJAVK NA ŽELEZNISKE POSTAJE

Vprašanje. (Fr. Ž.): Ali morajo biti brzojavke, naslovljene na železniške urade, kolkovane, oziroma ali morajo imeti pripombo »taksa plačana«, odnosno »taksa ni plačana«, kakor je predpisano za brzojavne vloge na državne oblasti? Ali velja to tudi za brzojavke, če ima zadeva trgovski (prometni) značaj? N. pr. naročanje vagonov za prevoz blaga?

Odgovor: V tem pogledu je treba pomniti trije: 1. Vse vloge in prošnje na državne oblasti (urade) morajo biti praviloma kolkovane. 2. Železniški uradi so državne oblasti (uradi). 3. Vse vloge, ki morajo biti kolkovane kot pismene predstavke, morajo biti kolkovane tudi kot brzojavke. — S tem bi bilo v glavnem že odgovorjeno na gornje vprašanje. Katere vloge na državne urade morajo biti kolkovane in za katere veljajo izjeme, je razvidno iz zakona o taksah. Vsa pravila in vse izjeme tega zakona veljajo prav tako za brzojavne vloge in za železniške postaje odnosno urade. Vobče so samo tiste vloge kolka proste, ki se pošiljajo v interesu javne službe (točka 1. čl. 6. zakona o taksah), ali na osnovi splošnih odredb, medtem ko so po drugi strani praviloma podvržene kolkovini vse vloge, ki se pošiljajo v interesu stranke, torej pošiljatelja. Ker je naročanje vagonov za prevoz blaga vsekakor v interesu stranke, morajo biti take vloge — bilo pismene ali brzojavne — kolkovane.

PLAČEVANJE PRISPEVKOV ZA RODBINSKO POKOJNINO

Vprašanje. (V. Z.): Odstavek 1. § 143. uradniškega zakona se glasi: »Za rodbinsko pokojnino se šteje samo oni čas, za katerega je plačevalec plačal prispevek.« — Za novo vstopivše uslužbenca je stvar razumljiva in enostavna, ker mora vsak uslužbenec plačevati v pokojninski fond. Toda, kako bo pa za uslužbenca, ki imajo sedaj 20 ali več let službe? Ali bodo morali ti za nazaj plačati v pokojninski fond, če bodo hoteli, da se bodo mogle njih rodbine okoristiti s tem fondom?

Odgovor: Rešitev na stavljeno vprašanje ima § 265. uradniškega zakona, ki določa: »Državnim uslužbencem, ki so bili na dan uveljavljenja tega zakona v aktivni državni službi, ali so bili prej v njej, pa se vrnejo po uveljavljenju tega zakona ponovno v državno službo, se računa kot doba vlaganja v uradniški pokojninski fond ves čas do uveljavljenja tega zakona, ki ga ta zakon priznava za pokojnino.« Torej: kolikor let je imel kdo dne 1. aprila t. l. vstevnih v pokojnino, toliko let se mu tudi priznava za rodbinsko pokojnino, prav tako, kakor da bi bil ves ta čas že plačeval v pokojninski fond. Naknadno vplačilo prispevkov za to dobo ni potrebno.

KAKO POPRAVITI POMOTOMA NEIZVRŠENO NAPREDOVANJE?

Vprašanje. (J. S.) Pri napredovanjih leta 1930 sem bil pomotoma izpuščen, ker me vobče ni v »ranglistic«. Zaradi tega imam veliko škodo, ker sem preveden v nižjo skupino, nego moji tovariši z istimi pogoji. Ali bi se dalo to popraviti in kako?

Odgovor. Po samem zakonu nimate pravice do pritožbe proti prevedbi, ker ste bili na osnovi § 249. u. z. pravilno prevedeni, a po § 252. u. z. se zatečeno stanje administrativnim putem ne more popraviti. Seveda je hudo, če je kdo preskočen pri napredovanju zato, ker je po pomoti sploh izpadel iz »ranglistic«. Vendar je nekaj krivde najbrže tudi pri Vas. Ranglista je bila javno objavljena še leta 1928. v službenem glasilu ministrstva (P. T. Vesnik, št. 12 od 30. VI. 1928), osporjena napredovanja pa so se izvršila dne 30. maja 1930, torej ste imeli skoro dve leti čas, da bi bili službeno reklamirali, zakaj Vas ni v ranglisti. — Kaj se da sedaj napraviti? O kakšni pritožbi seveda ni govora, tudi prošnja poedinih prizadetih uradnikov bi bila najbrže brezuspešna. Ne preostane drugega, nego zanešati se na besede odločilnih činiteljev v prometnem ministrstvu, ki so obljubili, da bodo skušali izvršiti večje število napredovanj v višje skupine že zdaj, preden izide v § 46. uradniškega zakona predvideni zakon o sistematizaciji osebja. Zakon ne izključuje napredovanj pred sistematizacijo, zato se v nekaterih resorih že vrše napredovanja po novem. Upajmo, da se zgodi to tudi pri pošti.

Velika zatoga tapetniških izdelkov, žime, afrika — solidno — najceneje nudi

Rudolf Sever

**Ljubljana, Marijin trg 2.
Drž. uslužbencem tudi na obroke.**

**Pletenine, nogavice,
galanterijo**

nudi po najnižjih cenah

**Eksportna hiša „LUNA“
Maribor**

Dent. Leop. Smerkolj
tehničar

prej voditelj ateljeja Zins

Ljubljana VII

Celovška cesta 32/II.

Sprejema

od 8.—12. in od 14.—18.

Telefon števil. 34—48

To in ono.

Nevračunana službena doba. Opozarjamo članstvo ponovno, da je samo do konca julija t. l. še čas, zaprositi za naknadno priznanje kake službene dobe, ki se ob prevedbi 1. 1923 ni priznala. Prizadeti uslužbenci naj store tako, kakor je rečeno v zadnjih odstavkih članka »Kateri službe se po novem uradniškem zakonu priznavajo za pokojnino« v Poštnem glasniku od 1. maja t. l. Kdor tega v predpisanem roku ne bo storil, tvega nevarnost, da se mu tista služba ob upokojitvi ne bo upoštevala, ker § 129. novega uradniškega zakona izrečno določa, da so za določitev dobe, ki je pogoj za pridobitev pravice do osebne pokojni-

ne in za odreditev količine pokojnine, merodajni podatki uslužbeniškega lista in dokumentov (originalnih ali v overovljenem prepisu), ki so se uporabili za izpolnitev uslužbenškega lista.

Prevedba uradniških zvanjnikov in služiteljev. Dne 9. maja je predložila direkcija seznam vseh zvanjnikov in služiteljev, ki vrše uradniške posle in imajo kvalifikacijo za uradnika, ministrstvu, da jih prevede za uradniške pripravnike oziroma uradnike X. skupine. Kakor čujemo, bo 20. maja posebna komisija v prometnem ministertvu odločila, kateri in koliko se jih prevede. Zato je ministertvo zahtevalo za vsakega kandidata posebej oceno, kako dela svojo službo in ali zasluži, da bode preveden. V naši direkciji sta 102 taka zva-

ničnika in služitelja, ki čakata že več let na pripadajočo skupino. Upajmo, da se izvrši to še ta mesec.

Natečaj za sprejem pripravnikov. G. minister prometa je razpisal za vso državo pri poštni stroki 11 mest pripravnikov z univerzitetno šolsko izobrazbo (7 pravnikov in 4 inženjerje) in 100 mest pripravnikov s srednješolsko izobrazbo (bivša II. kategorija). Pri teh je omenjeno, da sme biti samo 10% žensk. Sprejeti bodo torej 90 moških in 10 ženskih kandidatov za uradniške pripravnike v zvanjih, ki se razvrščajo od IX. do V. skupine.

Nogavice, rokavice, moško perilo, modno blago, dežnike, vse potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje in tapetnike

kupite najboljše le pri

JOS. PETELINC

LJUBLJANA,

za vodo, v bližini Prešernovega spomenika

Drogerija

Filip Vrtovec

Celje

Kralja Petra cesta 19

Zahtevajte cenike za aparate in potrebščine!

Kdor hoče kupiti

solidno in dobro
naj pride v trgovino

Češkuti in Zajc

Ljubljana

Stari trg št. 3

Pod velbom

Josip Kveder

Ljubljana, Krekov trg 10

priporoča

šivalne stroje „PHÖNIX“, kolesa

„ANKER“ in otroške vozičke

od preprostih do najfinejših

Dobavlja tudi potom Gospodarske zadruge poštinih nameščencev v Ljubljani

KOLINSKA
TVORNICA (KORISJE)
LJUBLJANA.

Okusna in zdrava je

Kolinska kava!

Pri nakupu manufakturnega blaga kakor tudi moških in otroških oblek vseh vrst se priporoča trdka

FR. SLOVNIK

LJUBLJANA, STARI TRG 2

Obleke po meri se ceno, točno in najsolidneje izdelujejo.

HOTEL IN RESTAVRACIJA

„BELI KRANJEC“

KAJFEŽ

Ljubljana, Florijanska ulica št. 4

Najcenejše pijače

Najcenejša jedila

Najcenejša prenočišča

JOSIP OLUP

LJUBLJANA

priporoča svojo

trgovino z manufakturnim blagom, moškimi oblekami in perilo iz lastne tovarne »Triglave« domačega izdelka po najnižjih cenah. — Obleke in perilo po naročilu se najhitreje in najsolidneje izvršuje. — Moje geslo je: »Nizke cene, dobro blago«. —

Dobavitelj Gosp. zadr. pošt. nam. proti nakaznici.

najboljše kakovosti!

Izdelki DOMAČIH TOVAREN,
kakor tudi obče priznane znamke
„SCHROLL“.

Cene najnižje!

A. & E. SKABERNÉ

LJUBLJANA

Tuječ Evgen

LJUBLJANA, Cigaletova ul. št. 1.

se priporoča

za prodajo elektrotehn. in tehničnega materiala, žarnic, motorjev, transformatorjev itd.

Pozor, dame in gospodje!

Vsakovrstna oblačila za dame in gospode izdelujem po najnovejši modi

Krajec Ivan

modno krojaštvo

Pred Prulami št. 1

Češki in angleški vzorci na izbiro
Solidne cene

PAPIROGRAFIJA

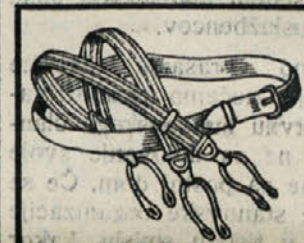
družba z o. z.

LJUBLJANA, Gosposvetska 10.

En gros prodaja papirja!

Stalna zaloge vseh vrst papirja!

Konkurenčne tovarniške cene!

NARAMNICE

L. PUTAN

CELJE

Tvornica dežnikov

L. Mikuš, Ljubljana

Mestni trg 15

priporoča svojo bogato zalogo
dežnikov in sprehajalnih palic.

Največjo izbero vsakovrstnega
usnja in čevlarskih potrebščin

priporoča

Franc Erjavec

Ljubljana, Stari trg št. 11

Od dobrega najboljše je

Gritzner-Adler

šivalni stroj
in kolo

Elegantna izvedba,
najboljši material!

Novost! Novo-t!

Šivalni stroj

kot

damska pisalna miza

le pri

J. Peteline - Ljubljana

Telefon interurban 2913

Zmerne cene